

Regionaal transformatieplan jeugdhulp

In 2018 heeft Regio Rivierenland samen met de acht gemeenten een aanvraag gedaan voor een transformatieplan bij het Transformatiefonds. Het Transformatiefonds is een fonds van de VNG en het Rijk om de vernieuwing van het jeugdhulpstelsel een extra impuls te geven. Op basis van deze aanvraag heeft Regio Rivierenland een financiële bijdrage ontvangen van ruim 1,5 miljoen euro voor de jaren 2019-2021.

Beoogd effect

De eigen kracht van jongeren versterken, in combinatie met het zorgend en probleemoplossend vermogen van zijn gezin en sociale omgeving. Het uitgangspunt van transformatie is om het jeugdbeleid en de voorzieningen efficiënter en effectiever te maken. De jongere krijgt op tijd, de juiste hulp, die nodig is.

Transformatieplan ‘Samenwerken aan een sluitende aanpak voor kwetsbare jongeren’

Voor de realisatie van het transformatieplan is een actieprogramma voor kwetsbare jongeren opgesteld. Dit actieprogramma is gestart in mei 2019. Met het actieprogramma dat Regio Rivierenland gezamenlijk met de acht gemeenten heeft opgesteld, zetten zij in op een sluitende aanpak in de zorg voor kwetsbare jongeren tussen de 12 en 23 jaar. Hoewel het in Rivierenland met het overgrote deel van de jeugd goed gaat, is er een kleine groep jongeren die niet de juiste hulp krijgt. Deze jongeren, die vaak in zeer complexe situaties zitten, kunnen niet geholpen worden met reguliere oplossingen. Om deze jongeren adequaat te helpen, is het actieprogramma ‘Samenwerken aan een sluitende aanpak voor kwetsbare jongeren’ opgesteld.

Het actieprogramma bestaat uit drie onderdelen:

- Toekomstgericht werken
- Betere aansluiting tussen jeugdhulp en voortgezet onderwijs
- Actietafel.

Wij starten met de pilot *Toekomstgericht werken*.

De gemeente Buren neemt deel aan de actieprogramma voor kwetsbare jongeren. Wij zijn verbonden met alle onderdelen. Voor het onderdeel *Toekomstgericht werken* zijn wij pilotgemeente.

Opbrengst probleemanalyse

Professionals vinden toekomstgericht werken belangrijk, maar staat niet altijd op het vizier (door werkdruk, onbekendheid, e.d.). Ook wordt niet vanzelfsprekend naar alle leefdomeinen gekeken. Een methode of tool zou hierbij kunnen helpen.

Jongeren hebben behoefte aan een coach, iemand die hen helpt hun vragen te ontdekken en scherp te krijgen. Dit is een coach die verstand heeft van verschillende leefdomeinen en die naast de jongeren kan gaan staan en actief naar hen toe gaat om zwaardere hulpvragen te voorkomen. Zij ervaren op dit gebied weinig aanbod.

Beoogd maatschappelijk resultaat

In een vroegtijdig stadium bespreken jongerenwerkers samen met de jongere wat er op een later moment nodig is en wat hij wil als hij richting jongvolwassenheid gaat. Hiervoor wordt samen een plan gemaakt, een grotere hulpvraag wordt voorkomen en er wordt ingezet op de zelfredzaamheid van jongeren. Toekomstgericht werken, wordt een manier van denken en jongerenwerkers rondom jongeren passen deze methode toe.

Hoe pakken we dit aan?

De behoefte van professionals brengen we concreet in kaart als het gaat om tools of methodiek rondom Toekomstgericht werken. Hiermee gaan we vervolgens samen aan de slag met professionals om hier invulling aan te geven. Voor jongeren worden er toekomstcoaches ingezet. Deze toekomstcoaches zijn jongerenwerkers, die niet alleen bekend zijn met de doelgroep maar ook met de werkwijze van de gemeenten en de lokale situatie. Deze toekomstcoach gaat actief aan de slag met deze nieuwe opdracht; het opstellen van toekomstplannen, het coachen van individuele jongeren en is ook ambassadeur van Toekomstgericht werken.

Actie!

Vanaf maart 2020 starten de eerste toekomstcoaches in onze gemeente. Wij doen dit samen met de gemeenten Tiel, Maasdiel, West Maas en Waal en Culemborg. In het tweede kwartaal gaan we met jongerenwerkers aan de slag met de doorontwikkeling van de methode en tool.

Daarnaast starten we in regionaal verband ook andere pilots. Dat zijn 'betere aansluiting tussen jeugdhulp en voortgezet onderwijs' en 'de actietafel'.

De andere twee pilots

- Betere aansluiting tussen jeugdhulp en voortgezet onderwijs.

Opbrengst probleemanalyse

Een integrale aanpak zorgt ervoor dat er (vroeg)tijdig wordt gesignaleerd en dat er hulp geboden kan worden om de ontwikkeling van de jongere te bevorderen. Zowel onderwijs als de wijkteams werken hier dagelijks hard aan en erkennen het belang van een integrale aanpak. In Regio Rivierenland is er behoefte aan het versterken van de integrale samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp (sociale wijkteams).

Beoogd maatschappelijk resultaat

Er is een betere verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp. Er wordt van elkaars expertise gebruik gemaakt en vroegtijdig hulp geboden. Hierdoor krijgt de jongere de juiste hulp en wordt een grotere zorgvraag voorkomen. De zelfstandigheid van jongeren is vergroot en ze kunnen zo optimaal mogelijk functioneren binnen school en de maatschappij.

Hoe pakken we dit aan?

Zowel in het onderwijs, als in de jeugdhulp wordt veel hulp geboden aan jongeren. In de dagelijkse praktijk sluit dit nog niet altijd goed op elkaar aan en kan er meer gebruik worden gemaakt van elkaars expertise. We versterken de verbinding tussen het passend onderwijs en de jeugdwet door o.a. in te zetten op het faciliteren van mankracht of andere middelen. Met de scholen en de sociale wijkteams stellen we een gezamenlijke opdracht op en gaan we aan de slag. Daarnaast organiseren we bijeenkomsten om elkaar beter te leren kennen en om van elkaar te leren.

Actie!

In februari startten de eerste bijeenkomsten tussen onderwijs en de lokale teams in Neder-Betuwe en Zaltbommel. We zijn nu bezig met het formuleren van een samenwerkingsopdracht. In het tweede kwartaal starten we met de uitvoering hiervan.

- De Actietafel

Opbrengst probleemanalyse

Bij sommige jongeren is er sprake van complexe problematiek. Deze kan ertoe leiden dat het niet lukt om de jongeren te laten participeren in het werken aan een oplossing, ondanks dat meerdere professionals voor deze jongeren bezig zijn. Voor Regio Rivierenland is de inschatting dat het om 80 – 100 jongeren gaat, die zich in deze situatie bevinden of hierin dreigen te belanden. Er is behoefte aan een overleg om op een andere manier een doorbraak te forceren bij kwetsbare jongeren om ze van thuiszitten naar een vorm van participatie te krijgen.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De jongere krijgt de hulp die nodig is en kan weer meedoen en participeren binnen de maatschappij. De zorgpartijen weten elkaar beter te vinden en er komen minder jongeren op de Actietafel terecht.

Hoe pakken we dit aan?

Bij sommige jongeren is er sprake van complexe zorgproblematiek en stagnatie in de hulp binnen het reguliere circuit. Door deze complexiteit lijkt er geen beweging meer te zijn. Een groep professionals met verschillende achtergronden en expertise, bespreekt de situatie op een inventieve manier en zorgt voor een maatwerkoplossing. Door het combineren van verschillende invalshoeken en expertise, wordt er een actie voor de jongere bedacht, die in het reguliere overleg of circuit nog niet heeft plaatsgevonden.

Actie!

In 2019 zijn er al drie Actietafels georganiseerd, waar een groep professionals van o.a. wijkteams, welzijnswerk, onderwijs, leerplicht en RMC, de GGD en jeugdbescherming met elkaar aan de slag zijn gegaan. Dit heeft ertoe geleid dat er voor meerdere jongeren een oplossing is bedacht om in beweging te krijgen. In 2020 worden er zes Actietafels georganiseerd. De eerst was in maart. Komend jaar wordt er verder gewerkt aan het door ontwikkelen van de methodiek en het toevoegen van expertise en een brede vertegenwoordiging van verschillende professionals en organisaties.

Vervolg uitvoering actieplan

In het komende jaar gaan we verder met de uitvoer van het actieplan. Hierbij zullen we de gekozen acties en effecten daarvan monitoren, evalueren en door ontwikkelen. De eerste drie jaar wordt dit project met middelen van het Rijk betaald, maar een belangrijk onderdeel wordt het toewerken naar een inbedding van het project in de bestaande structuren. Uiteindelijk is het doel dat de middelen vanuit het Transformatieplan als vliegwiel dienen en dat de onderdelen opgenomen zijn in de dagelijkse manier van werken en ingebed zijn in deze regio.

Achtergrond informatie

In mei 2019 is gestart met de uitvoer van het transformatieplan, er is een projectleider aangesteld en er is een regiegroep met betrokken beleidsambtenaren vanuit de acht gemeenten gevormd. Met de regiegroep, zijn er bij aanvang van het project een paar belangrijke uitgangspunten bepaald; onderzoek wat specifiek de knelpunten zijn in de regio en houd hierbij oog voor de lokale situatie en problematiek. De drie onderdelen uit het plan zijn verder uitgewerkt door drie projectgroepen waarin de regiegroep is vertegenwoordigd.

Op alle drie de onderdelen uit het plan is door de projectleider en de regiegroep uitvoerig gesproken met betrokken partijen, met het doel draagvlak te creëren en zicht te krijgen op bestaande knelpunten. Er zijn o.a. gesprekken gevoerd met alle VO-scholen en het MBO, samenwerkingsverbanden VO, de gemeenten, sociale diensten, Regio Rivierenland, de woningstichting, RMC/ Leerplicht, UWV, schoolmaatschappelijk werk en welzijnsstichtingen. Daarnaast is er een bijeenkomst georganiseerd voor een afvaardiging van sociale wijkteams en een

bijeenkomst specifiek voor jongeren. Deze gesprekken hebben waardevolle informatie en inzichten opgeleverd.

De opbrengst uit de probleemanalyse is vertaald naar een concreet actieplan voor 2020. Voor elk onderdeel hebben we een maatschappelijk te behalen resultaat bepaald. In eerste instantie is ervoor gekozen de pilotprojecten te verdelen over de verschillende gemeenten om op korte termijn te kunnen starten . Op een later moment worden alle pilotprojecten verder uitgebreid naar de gemeenten.